

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6711/2553

นางบุญศรี พึ่งอยู่
บริษัทอยุธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

โจทก์
จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา 172 วรรคสอง

ป.พ.พ. มาตรา 865 วรรคสอง

โจทก์บรรยายฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบต่อโจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยจากการถึงแก่ความตายของ ก. ซึ่งประกันชีวิตไว้ต่อจำเลย จำเลยให้การรับว่าได้รับประกันชีวิต ก. แต่ยกข้อต่อสู้ว่านิติกรรมเป็นโมฆียะและได้บอกกล่าวแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ดังนี้ ที่ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามกรมธรรม์ประกันชีวิตตามฟ้องหรือไม่ เพียงใด และให้จำเลยมีภาระการพิสูจน์ จึงเป็นการกำหนดประเด็นข้อพิพาทที่ถูกต้องตามกฎหมาย จำเลยมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ข้อยกเว้นความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันชีวิต คือ ก. ปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง (H.I.V) หรือโรคเอดส์ และจำเลยได้บอกกล่าวนิติกรรมที่เป็นโมฆียกรรมภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันที่จำเลยทราบมูลอันจะบอกกล่าวได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 865 วรรคสอง บัญญัติให้สิทธิไว้

หลักเกณฑ์ในการบรรยายฟ้องให้ถูกต้องตามกฎหมายดังที่ ป.วิ.พ. มาตรา 172 วรรคสอง บัญญัติไว้กำหนดให้โจทก์ต้องบรรยายคำฟ้องโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นนั้นเท่านั้น โดยมีได้บัญญัติให้โจทก์ต้องบรรยายถึงข้อปฏิเสธความรับผิดของจำเลยในชั้นก่อนฟ้องมาเป็นสาระสำคัญของคำฟ้องด้วย ดังนี้ในชั้นพิจารณาจึงเป็นหน้าที่ของจำเลยซึ่งปฏิเสธความรับผิดตามที่โจทก์ฟ้องมีภาระการพิสูจน์จะต้องนำสืบให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์แห่งข้อยกเว้นความรับผิดในฐานะผู้รับประกันชีวิต ก. ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระยะเวลาในการบอกกล่าวนิติกรรมและพิพาทคดีมานั้น จึงไม่เป็นการพิจารณาพิพากษานอกฟ้องนอกประเด็น

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินตามสัญญาประกันชีวิตและดอกเบี้ยจำนวน 1,087,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 1,000,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2544 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 24 กันยายน 2545) ต้องไม่เกิน 87,500 บาท ตามที่โจทก์ขอ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาโต้แย้งว่า จำเลยรับประกันชีวิตจำเลยบอกเกรียงไกร มีกำหนด 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1

กรกฎาคม 2543 ครบรอบปีกรรมธรรม์วันที่ 1 กรกฎาคม 2544 ตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตกลุ่มและรายงานบัญชีสำนักงาน ฯ ต่อมาวันที่ 12 พฤษภาคม 2544 จำليبเอกเกรียงไกรถึงแก่ความตาย เนื่องจากช็อกเพราะขาดน้ำอย่างรุนแรง จำเลยตรวจสอบประวัติทางการแพทย์ของจำليبเอกเกรียงไกรจึงทราบว่าจำليبเอกเกรียงไกรติดเชื้อโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (H.I.V.) หรือโรคเอดส์มาตั้งแต่ปี 2536 ตามแบบสรุปผลการตรวจและรักษาผู้ป่วย ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ แต่ปกปิดไม่แจ้งข้อเท็จจริงให้ทราบในใบสมัครเอาประกันภัยกลุ่ม ฯ สัญญาประกันชีวิตจึงเป็นโมฆียะ จำเลยบอกกล่าวนิติกรรมและปฏิเสธการจ่ายเงินไปยังโจทก์ตามหนังสือฉบับลงวันที่ 8 สิงหาคม 2544 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยประการแรกว่า ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระยะเวลาตามกฎหมายในการบอกกล่าวนิติกรรมและพิพาทษาให้จำเลยต้องรับผิดชอบกรรมธรรม์ประกันชีวิตกลุ่ม เนื่องจากจำليبเอกเกรียงไกรถึงแก่ความตาย เป็นการพิจารณาพิพาทษาภายนอกฟ้องนอกประเด็นหรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบต่อโจทก์ในฐานะผู้รับประโยชน์จากการถึงแก่ความตายของจำليبเอกเกรียงไกรซึ่งประกันชีวิตไว้ต่อจำเลย จำเลยให้การรับว่าได้รับประกันชีวิตจำليبเอกเกรียงไกร แต่ยกข้อต่อสู้ว่านิติกรรมเป็นโมฆียะและได้บอกกล่าวแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ดังนี้ ที่ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตตามฟ้องหรือไม่ เพียงใด และให้จำเลยมีภาระการพิสูจน์ จึงเป็นการกำหนดประเด็นข้อพิพาทที่ถูกต้องตามกฎหมาย จำเลยมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ข้อยกเว้นความรับผิดชอบตามกรรมธรรม์ประกันชีวิต คือ จำليبเอกเกรียงไกรปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (H.I.V.) หรือโรคเอดส์และจำเลยได้บอกกล่าวนิติกรรมที่เป็นโมฆียกรรมภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันที่จำเลยทราบมูลอันจะบอกกล่าวได้ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 วรรคสอง บัญญัติให้สิทธิไว้ ส่วนการที่โจทก์บรรยายฟ้องปฏิเสธเหตุแห่งโมฆียกรรมโดยมิได้กล่าวถึงการบอกกล่าวโมฆียกรรมของจำเลยได้กระทำภายในระยะเวลาที่บัญญัติในมาตรา 865 วรรคสอง หรือไม่นั้น หาเป็นเหตุให้ถือว่าไม่มีประเด็นในเรื่องนี้ไม่ เพราะหลักเกณฑ์ในการบรรยายฟ้องให้ถูกต้องตามกฎหมายดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง บัญญัติไว้กำหนดให้โจทก์ต้องบรรยายคำฟ้องโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั่นเท่านั้น โดยมิได้บัญญัติให้โจทก์ต้องบรรยายถึงข้อปฏิเสธความรับผิดชอบของจำเลยในชั้นก่อนฟ้องมาเป็นสาระสำคัญของคำฟ้องด้วย ดังนี้ ในชั้นพิจารณาจึงเป็นหน้าที่ของจำเลยซึ่งปฏิเสธความรับผิดชอบตามที่โจทก์ฟ้องมีภาระการพิสูจน์จะต้องนำสืบให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์แห่งข้อยกเว้นความรับผิดชอบในฐานะผู้รับประกันชีวิตจำليبเอกเกรียงไกร ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระยะเวลาในการบอกกล่าวนิติกรรมและพิพาทษาคดีมานั้น จึงไม่เป็นการพิจารณาพิพาทษาภายนอกฟ้องนอกประเด็น นอกจากนี้ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากแบบคำร้องขอรับสินไหมทดแทน ซึ่งจำเลยอ้างส่งต่อศาล และศาลชั้นต้นรับฟังว่าพนักงานสินไหมของจำเลยได้รับใบรับรองแพทย์ผู้รักษาหรือใบพิสูจน์มรณะเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544 ตามข้อความในตราขงที่ประทับไว้และจำเลยมิได้อุทธรณ์โต้แย้ง อีกทั้งมิได้นำสืบข้อเท็จจริงให้รับฟังได้ว่า กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยได้รับทราบข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุแห่งโมฆียกรรมนั้นเมื่อใดตามภาระการพิสูจน์ของจำเลย ฉะนั้น ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยต้องกันมาว่า ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้บอกกล่าวโมฆียกรรมภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงชอบด้วยเหตุผลและถูกต้องตามกฎหมาย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

พิพาทษายื่น โจทก์มิได้แก้ฎีกา จึงไม่กำหนดค่าทนายความชั้นฎีกาให้

(สมชาย จุลนิติ - มานัส เหลืองประเสริฐ - สมชาย สีนเกษม)